

Sygn. akt III KK 126/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Dorota Rysińska

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie D. K.

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 4 października 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 5 października 2015 r.,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k.
postępowanie w sprawie umarza;**

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 5 października 2015 r., Sąd Rejonowy w B. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 r. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz

niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015, poz. 396) w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył skazanemu D. K. kary pozbawienia wolności i kary grzywny orzeczone wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w B. z dnia 10 października 2002 r., sygn. akt III K 3113/01, którym D. K. został skazany za przestępstwo:

- z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 6 lipca 2001 r., na karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

- z art. 288 § 1 k.k. popełnione w dniu 6 lipca 2001 r., na karę roku pozbawienia wolności oraz karę 30 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda;

na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i § 2 k.k. wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby i w okresie tym oddano go pod dozór kuratora oraz karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda; postanowieniem z dnia 12 lipca 2006 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

1. Sądu Rejonowego w B. z dnia 23 grudnia 2005 r., sygn. akt III K 3868/05, którym D.K. został skazany za przestępstwo:

- z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od marca 2005 r. do 10 czerwca 2005 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 170 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda;

- z art. 282 k.k. popełnione w dniu 23 maja 2005 r., na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 40 stawek dziennych grzywny po 100 zł każda;

- z art. 304 k.k. popełnione w dniu 6 stycznia 2005 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 100 zł każda;

i wymierzył skazanemu D. K. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 100 zł każda. Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres zatrzymania od dnia 6 lipca 2001 r. do 17 sierpnia 2001 r. oraz od 13 czerwca 2005

r. do 23 grudnia 2005 r. Stwierdził, że w pozostałym zakresie połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 20 października 2015 r. wobec nie zaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku łącznego kasację na niekorzyść skazanego D. K. wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 4 § 1 k.k. i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), polegające na błędnym uznaniu, że art. 19 ust. 1 ustawy w realiach rozpoznawanej sprawy nie wyłączał możliwości stosowania reguł intertemporalnych określonych w art. 4 § 1 k.k., co skutkowało rażącym naruszeniem art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., poprzez orzeczenie kar łącznych obejmujących kary pozbawienia wolności oraz grzywny orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w . w sprawach o sygn. III K 3113/01 i III K 3868/05, w sytuacji gdy brak było warunków do połączenia kar jednostkowych, albowiem czyny, za które został skazany D. K. wyrokiem w sprawie o sygn. III K 3865/05 popełnione zostały po wydaniu wyroku w sprawie o sygn. III K 3113/02.

W konkluzji kasacji Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie, gdyż podniesiony w niej zarzut rażącego naruszenia art. 4 § 1 k.k., art. 85 k.k. oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396 – dalej: również ustawa nowelizująca), co miało istotny wpływ na treść wyroku, jest zasadny.

Zaskarżonym wyrokiemłączono kary pozbawienia wolności i kary grzywny orzeczone dwoma wyrokami, które zostały wydane i stały się prawomocne przed dniem 1 lipca 2015 r., a więc przed datą wejścia w życie ustawy nowelizującej. Ustawa ta m.in. zmieniła w istotny sposób określone w art. 85 k.k. zasady łączenia kar przy wydawaniu wyroku łącznego. O ile do dnia 30 czerwca 2015 r. orzeczenie

kary łącznej było możliwe, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, to w wyniku nowelizacji z art. 85 k.k. wyeliminowano przesłankę "pierwszego wyroku" jako granicę zbiegu przestępstw. W konsekwencji podstawą orzeczenia kary łącznej stało się popełnienie przez tego samego sprawcę co najmniej dwóch przestępstw kiedykolwiek, niezależnie od czasu orzeczenia kar podlegających łączeniu.

Jakkolwiek Sąd Rejonowy w B. orzekał w niniejszej sprawie po 1 lipca 2015 r., powinien jednak mieć na uwadze, że zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego dotyczących zbiegu przestępstw oraz łączenia kar i środków karnych, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis ten wykluczał zatem stosowanie w tej sprawie art. 4 § 1 k.k. i nakazywał orzekanie według przepisów obowiązujących poprzednio. W przypadku bowiem, gdy wszystkie kary podlegające łączeniu zostały orzeczone prawomocnie przed 1 lipca 2015 r. (tak jak w tej sprawie), podstawą orzekania w wyroku łącznym kary łącznej – zgodnie z dyspozycją art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej - był Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r., choćby nawet nowe przepisy mogły prowadzić do korzystniejszego dla sprawcy rozstrzygnięcia.

Uwzględniając zatem treść art. 85 k.k. w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 r., stwierdzić należy, że w rozpoznawanej sprawie nie zostały spełnione materialnoprawne przesłanki do wydania wyroku łącznego w zakresie skazań wynikających z wyroków wydanych w sprawach Sądu Rejonowego w B. o sygn. akt III K 3113/01 i III K 3868/05. Zestawiając daty popełnienia czynów przypisanych skazanemu D. K. oraz daty wydania wyroków w sprawach objętych postępowaniem w przedmiocie wydania wyroku łącznego, przy przyjęciu za punkt wyjścia wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 10 października 2002 r., sygn. akt III K 3113/01, jest oczywiste, że w stosunku do tego skazanego nie zachodziły warunki do orzeczenia kary łącznej, a tym samym wydania wyroku łącznego.

Sąd Rejonowy w B. przyjmując istnienie realnego zbiegu przy braku spełnienia ustawowych przesłanek wynikających z przepisu art. 85 k.k., uczynił to zatem z rażącą obrazą tego przepisu. Skoro podstawą prawną swojego rozstrzygnięcia Sąd ten uczynił art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 i § 2 k.k. w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 r. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej w zw. z art. 4 § 1 k.k. uznać należy, że do błędnego rozstrzygnięcia doszło wskutek nieprawidłowej interpretacji przywołanych przepisów w zakresie ich stosowania w sytuacji przejściowej, wynikającej ze zmiany stanu prawnego.

Podsumowując, doszło w tej sprawie do rażącej obrazę przepisów prawa, wskazanych w kasacji Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, skutkowała bowiem, niemającym umocowania w prawie materialnym, skróceniem skazanemu D. K. podlegających odrębnemu wykonaniu kar pozbawienia wolności.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone orzeczenie i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył.

O kosztach procesu rozstrzygnięto zgodnie z art. 632 pkt 2 k.p.k.

kc